

gewag te maken zijn. Zoo zou de Schrijver zeker met ingenomenheid mededeelen, dat hij nu niet meer „spelbreker” (blz. 392) behoeft te zijn in den kring der „fervente aanhangers der organotherapie”, door op het onvoldoende van de proeven van ZOTH en PRÉGL, met testikelextract, te wijzen, nu ZOTH zelf de proeven die vroeger met MOSSO's ergograaf gedaan werden, met halters van ruim 25 K.G. herhaald en daarmede de vroeger verkregen uitkomsten bevestigd gevonden heeft (PFLÜGER's *Archiv*, Bd. LXIX, S. 386).

Maar de waarde van STOKVIS' werk staat veel te hoog om afhanke-lijk te zijn van den datum tot welken het bijgewerkt is. Zonder twijfel heeft het boek bij de tweede uitgaaf gewonnen, maar die winst is niet zoo groot dat zij die den eersten druk bezitten ook maar eenige reden zouden hebben om zich te beklagen. C. A. PEKELHARING.

CORRESPONDENTIE.

Eenige collega's zenden aan de Redactie een circulaire ter inzage en bespreking welke de Heer P. BEYERS Arts te Beesd heeft verzonden aan de Nederlandsche geneesheeren als protest tegen het in n°. 25, II van den vorigen jaargang opgenomen Binnenlandsch bericht. Aangezien evenwel in de bedoelde missive zelfs geen poging tot verdediging wordt gedaan, is het noch noodig de missive op te nemen, noch ze te bespreken. Voorshands hebben wij aan de missive waarin de Heer BEYERS zijn geheimmiddel aan de apothekers aanbiedt meer dan genoeg. Red.-Gér.

INGEZONDEN.

Geachte Gérant!

Binnen betrekkelijk korten tijd (4 December en 22 Januari l.l.) werden in uw blad twee berichten opgenomen over Prof. WILHELM WINTERNITZ: het eerste behelst zijn vermoedelijke aanstelling tot gewoon Hoogleeraar aan de Weener Universiteit, het tweede de plaatsing van militaire artsen op zijn afdeling, met het doel de hydriatische behandeling in de militaire hospitalen in te voeren. Terecht werd dit voor hem een groote voldoening genoemd.

Waar nu door deze berichten meer de aandacht op WINTERNITZ is gevestigd, zal het uwen lezers wellicht aangenaam zijn een en ander te vernemen omtrent den omvang van zijnen werkkring. De gelegenheid om hiermede kennis te maken, werd mij dezen winter gedurende een verblijf te Weenen, voornamelijk met het doel de hydrotherapie te bestudeeren, door zijn welwillendheid ruimschoots verschaft.

Gelijk in het nummer van 4 December werd gezegd, heeft WINTERNITZ achter het flinke gebouw der algemeene Polikliniek in de Mariannengasse,

al waar door verschillende Professoren en Privaat-Docenten hun voorlezingen worden gehouden, voor zijn hydrotherapeutische kliniek een Paviljoen gebouwd. Hier heeft men een eenvoudige, maar toch aan het doel volkomen beantwoordende inrichting voor de behandeling met water, zooals deze door WINTERNITZ wordt toegepast; de eene helft is voor mannen, de andere voor vrouwen bestemd. Daar boven bevinden zich twee grootere en een kleinere zaal, aan ongeveer 25 patiënten gelegenheid tot verpleging biedend. Aan een ontelbaar aantal onbemiddelden wordt hier jaarlijks kosteloos hulp verleend, want niet alleen heeft WINTERNITZ dit Paviljoen zelfgebouwd en ingericht, maar alle onkosten, aan behandeling en verpleging verbonden, worden door hem ook bestreden. En dat deze niet gering zullen zijn, is licht te begrijpen!

Dat WINTERNITZ er toe gekomen is dit Paviljoen aan het Policlinicum toe te voegen, vindt zijn oorzaak in een vroegere weigering der Regeering, om hem in het Allgemeine Krankenhaus, zelfs op eigen kosten, zulk een Paviljoen te laten inrichten. Welk een tegenstelling vormt die afwijzing met de waardeering van thans!

Behalve deze inrichting in de stad zelve heeft WINTERNITZ dicht bij Weenen in het in de Wiener Alpen zoo heerlijk gelegen Kaltenleutgeben zijn beroemde Wasserheilanstalt, die wel de grootste van Europa is. Zij bestaat uit niet minder dan 22 grootere en kleinere gebouwen, waaronder 4 Curhäuser, een Cursalon enz., welke te midden van fraaie wandelparken, langs de helling van een bergrug zijn gelegen. Toen voor meer dan 30 jaren deze inrichting door hem werd geopend, was zij er aanvankelijk op berekend, om hoogstens 18 patiënten te herbergen; thans zijn gedurende de zomermaanden meer dan 400 patiënten hier bijeen, en bedraagt hun aantal in een jaar ruim 2000.

Met deze regelen heb ik U alleen willen geven een korte schets van het stoffelijke, wat door zijnen arbeid en verbazingwekkende werkkraft is tot stand gebracht; over zijn wijze van behandelen, hoe deze op streng wetenschappelijke basis berust, dit alles te vermelden zou mij thans te ver voeren en de grenzen der bescheidenheid voor de mij welwillend verleende plaatsruimte zeker doen overschrijden.

Scheveningen, 1 Februari 1898.

D. DE NIET.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Asexualisatie. Op het einde van den vorigen jaargang hebben wij vernomen van een Amerikaanschen arts, die het voortplantingsvermogen van een deel zijner medeburgers wilde onteigenen ten algemeene nutte — nu is zijn denkbeeld reeds halverwege tot daad gerijpt: in Michigan is, met goede kansen om aangenomen te worden, een wetsont-